

سندرم سروتونین چیست؟

سندرم سروتونین (**Serotonin Syndrome**) یک واکنش دارویی جدی است. علت آن داروهایی است که سطح بالایی از سروتونین را در بدن ایجاد می کنند. در ادامه گروه تحقیقاتی آزمایشگاه مجهز تهران (آزمایشگاه نیکو) مقاله ای مفصل در مورد سندرم سروتونین ارائه می دهد.

سروتونین یک ماده شیمیایی است که بدن به طور طبیعی آن را تولید می کند. برای عملکرد سلول های عصبی و مغز مورد نیاز است. اما سروتونین بیش از حد باعث علائم و نشانه هایی می شود که می تواند از خفیف (لرز و اسهال) تا شدید (سفتی عضلانی، تب و تشنج) متغیر باشد. سندرم سروتونین شدید در صورت عدم درمان می تواند منجر به مرگ شود.

سندرم سروتونین ممکن است زمانی رخ دهد که دوز برخی داروها را افزایش دهید یا شروع به مصرف یک داروی جدید کنید. اغلب به دلیل ترکیب داروهای حاوی سروتونین مانند داروهای میگرن و داروهای ضد افسردگی ایجاد می شود. برخی از داروهای غیرقانونی و مکمل های غذایی با سندرم سروتونین مرتبط هستند.

اشکال خفیف تر سندرم سروتونین ممکن است ظرف یک یا دو روز پس از قطع داروهایی که باعث ایجاد علائم می شوند و گاهی اوقات پس از مصرف داروهایی که سروتونین را مسدود می کنند، از بین بروند.

علائم سندرم سروتونین چیست؟

علائم سندرم سروتونین اغلب ساعاتی پس از مصرف یک داروی جدید که بر سطح سروتونین تأثیر می گذارد یا

پس از افزایش دوز داروی فعلی شروع می شود. علائم ممکن است شامل موارد زیر باشد:

- گیجی
- آشفتگی یا بی قراری
- مردمک های گشاد شده
- سردرد
- تغییرات در فشار خون و/یا دما
- حالت تهوع
- استفراغ
- اسهال
- ضربان قلب سریع
- لرزش
- از دست دادن کنترل عضلانی یا انقباض عضلات
- لرز
- عرق کردن شدید

در موارد شدید، سندرم سروتونین می تواند تهدید کننده زندگی باشد. اگر هر یک از علائم زیر را دارید فوراً با

اورژانس تماس بگیرید:

- تب شدید
- تشنج
- ضربان قلب نامنظم
- غش

علت سندرم سروتونین چیست؟

افزایش سطح سروتونین در بدن باعث ایجاد سندرم سروتونین می شود. این افزایش سروتونین می تواند در موارد زیر اتفاق بیفتد:

- بیش از یک دارو مصرف کنید که بر سطح سروتونین تأثیر می گذارد.
- اخیراً دارو را شروع کرده اید یا دوز دارویی را افزایش داده اید که سطح سروتونین را افزایش می دهد.
- مصرف بیش از حد یک داروی مرتبط با سروتونین، (تصادفی یا عمدی).
- از برخی داروهای غیرقانونی یا محصولات گیاهی یا داروهای بدون نسخه استفاده کنید که بر سطح سروتونین تأثیر می گذارد.

مصرف کدام داروها خطر سندرم سروتونین را افزایش می دهند؟

داروها معمولاً باعث سندرم سروتونین می شوند، به ویژه داروهای ضد افسردگی. اگر دو یا چند دارو و/یا مکمل

مصرف کنید که بر سطح سروتونین تأثیر می گذارد، ممکن است در معرض خطر بیشتری قرار بگیرید.

مهارکننده‌های انتخابی بازجذب سروتونین (SSRIs) رایج‌ترین دسته از داروهای ضد افسردگی هستند. آنها

با افزایش سطح سروتونین کار می کنند. این داروها عبارتند از:

- سیتالوپرام
- اسیتالوپرام (Lexapro)
- فلوکستین (پروزاک)
- فلووکسامین (لووکس)
- پاروکستین (پاکسیل)
- سرتالین (Zoloft)

سایر داروهای تجویزی و بدون نسخه که می توانند سطح سروتونین را چه به تنهایی و چه در صورت مصرف

همزمان افزایش دهند، عبارتند از:

مهارکننده های مونوآمین اکسیداز (MAOIs)، مانند ایزوکاربوکسازید (مارپلان)، فنلزین (ناردیل)، ترانیل سیپرومین (پارنات)

بوسپیرون (BuSpar)، دارویی که برای درمان اختلالات اضطرابی استفاده می شود

ترازودون (Desyrel)، دارویی که افسردگی یا بی خوابی را درمان می کند

درمان های میگرن مانند آلموتریپتان (Axert)، ناراتریپتان (Amerge)، ریزاتریپتان (Maxalt)، سوماتریپتان (Imitrex) و زولمیتریپتان (Zomig)

برخی از داروهای ضد درد، به ویژه مواد افیونی و داروهای مرتبط از جمله فنتانیل (Fentora, Sublimaze)،

فنتانیل سیترات (Actiq)، مپردین (Demerol)، پنتازوسین (Talwin) و ترامادول (Ultram) دکسترومتورفان، یک داروی ضد سرفه

داروهای خاصی برای تهوع، مانند گرانیسترون، متوکلوپرامید، و اندانسترون

برخی از داروهای تفریحی، مانند ال اس دی و کوکائین، و مکمل های غذایی، از جمله جینسنگ نیز می توانند

باعث ایجاد سندرم سروتونین شوند، زمانی که آنها را با این داروهای ضد افسردگی مصرف کنید.

عوارض سندرم سروتونین چیست؟

بدون درمان، سندرم سروتونین می تواند باعث تشنج، نارسایی کلیه، مشکلات تنفسی، کما و مرگ شود.

تشخیص سندرم سروتونین چگونه انجام می شود؟

هیچ آزمایشی نمی تواند به پزشک شما بگوید که شما به سندرم سروتونین مبتلا هستید. پزشک عموماً در مورد

سابقه پزشکی از جمله استفاده از داروها، مکمل ها و داروهای تفریحی - می پرسند و یک معاینه فیزیکی انجام

می دهند. آنها ممکن است آزمایش هایی را برای رد سایر بیماری هایی که می توانند شبیه به سندرم سروتونین

باشند، مانند کزاز، سپسیس، آنسفالیت یا گرمادگی تجویز کنند. این آزمایشات عبارتند از:

- آزمایش خون و ادرار در آزمایشگاه مجهز تهران، برای اندازه گیری سطح داروهایی که مصرف می کنید.
- تست هایی برای بررسی میزان عملکرد بدن. (در آزمایشگاه مجهز تهران)
- آزمایشاتی برای بررسی علائم عفونت، از جمله ضربه زدن به ستون فقرات. (در آزمایشگاه مجهز تهران)
- آزمایشات دیگر (از جمله اشعه ایکس قفسه سینه، سی تی اسکن)، در صورت لزوم، برای رد سایر اختلالاتی که ممکن است علائم مشابه ایجاد کنند یا برای شناسایی هرگونه عارضه.

تعدادی از بیماری ها می توانند علائمی مشابه علائم سندرم سروتونین ایجاد کنند. علائم جزئی می تواند ناشی از

چندین بیماری باشد. علائم متوسط و شدید مشابه علائم سندرم سروتونین می تواند ناشی از موارد زیر باشد:

- واکنش جدی به برخی داروها، مانند برخی از داروهای بیهوشی، داروهای ضد روان پریشی و سایر عواملی که باعث ایجاد این واکنش های شدید می شوند.

- مصرف بیش از حد داروهای غیرقانونی، داروهای ضد افسردگی یا سایر داروهایی که سطح سروتونین را افزایش می دهند.

- آسیب ناشی از مصرف مواد مخدر غیرقانونی

- ترک الکل

درمان سندرم سروتونین به چه روشی انجام می شود؟

درمان سندرم سروتونین به شدت علائم شما بستگی دارد.

اگر علائم شما جزئی است، مراجعه به پزشک و قطع مصرف دارویی که باعث ایجاد مشکل می شود کافی است.

اگر علائمی دارید که پزشک را نگران می کند، ممکن است لازم باشد به بیمارستان بروید. ممکن است پزشک از شما بخواهد چند ساعت در بیمارستان بمانید تا از بهبود علائمتان مطمئن شود.

اگر سندرم سروتونین شدید دارید، به درمان فشرده در بیمارستان نیاز خواهید داشت.

بسته به علائم خود، ممکن است درمان های زیر را دریافت کنید:

شل کننده های عضلانی بنزودیازپین‌ها، مانند دیازپام (والیوم، دیاستات) یا لورازپام (آتیوان)، می‌توانند به کنترل بی‌قراری، تشنج و سفتی عضلات کمک کنند.

عوامل مسدود کننده تولید سروتونین: اگر سایر درمان‌ها مؤثر نبودند، داروهایی مانند سیپروهپتادین می‌توانند با مسدود کردن تولید سروتونین کمک کنند.

اکسیژن و مایعات داخل وریدی (IV): تنفس اکسیژن از طریق ماسک به حفظ سطح اکسیژن در خون کمک می‌کند و مایعات IV برای درمان کم آبی بدن و تب استفاده می‌شود.

داروهایی که ضربان قلب و فشار خون را کنترل می‌کنند.

اگر فشار خون خیلی پایین باشد، پزشک ممکن است به شما فنیل افرین یا اپی نفرین (آدرنالین، اپی پن و دیگران) بدهد.

استفاده از لوله تنفسی و دستگاه و دارویی برای فلج کردن عضلات. در صورت داشتن تب بالا ممکن است به این درمان نیاز داشته باشید.

اشکال خفیف‌تر سندرم سروتونین معمولاً طی ۲۴ تا ۷۲ ساعت پس از قطع داروهایی که سروتونین را افزایش می‌دهند از بین می‌روند. ممکن است نیاز به مصرف داروهایی داشته باشید تا اثرات سروتونین موجود در بدن را مسدود کنند.

با این حال، علائم سندرم سروتونین ناشی از برخی داروهای ضد افسردگی ممکن است چندین هفته طول بکشد تا به طور کامل از بین بروند. این داروها نسبت به سایر داروهایی که می توانند باعث سندرم سروتونین شوند، مدت بیشتری در بدن باقی می مانند.

چگونه می توان از ابتلا به سندرم سروتونین پیشگیری کرد؟

مصرف بیش از یک داروی مرتبط با سروتونین یا افزایش دوز داروهای مرتبط با سروتونین خطر ابتلا به سندرم سروتونین را افزایش می دهد. بدانید چه داروهایی مصرف می کنید و فهرست کاملی از داروهای خود را با پزشک یا داروساز خود در میان بگذارید.

اگر شما یا یکی از اعضای خانواده بعد از مصرف دارو علائمی را تجربه کردید، حتماً با پزشک خود صحبت کنید. همچنین در مورد خطرات احتمالی ابتلا به این بیماری با پزشک خود صحبت کنید. مصرف هیچ دارویی را به تنهایی قطع نکنید. اگر پزشک شما داروی جدیدی را تجویز می کند، مطمئن شوید که او در مورد سایر داروهایی که مصرف می کنید اطلاع دارد، به خصوص اگر از بیش از یک پزشک نسخه دریافت می کنید.

اگر شما و پزشکتان به این نتیجه رسیدید که مزایای ترکیب برخی از داروهای مؤثر بر سطح سروتونین بر خطرات آن بیشتر است، نسبت به احتمال سندرم سروتونین هوشیار باشید.

[/https://www.mayoclinic.org](https://www.mayoclinic.org)

[/https://www.webmd.com](https://www.webmd.com)

<https://my.clevelandclinic.org/health/diseases/17687-serotonin-syndrome>

https://fa.wikipedia.org/wiki/%D9%85%D9%87%D8%A7%D8%B1%DA%A9%D9%86%D9%86%D8%AF%D9%87_%D8%A8%D8%A7%D8%B2%D8%AC%D8%B0%D8%A8_%D8%B3%D8%B1%D9%88%D8%AA%D9%88%D9%86%DB%8C%D9%86